

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru implementarea bugetării participative la nivel local, precum și completarea

Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale (b56/12.02.2024)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru implementarea bugetării participative la nivel local, precum și completarea Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale (b56/12.02.2024)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 28.02.2024, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- este necesar ca inițiatorii propunerii legislative să aducă o serie de precizări suplimentare în legătură cu modul de elaborare a bugetului și a factorilor implicați în acest proces;
- având în vedere că bugetarea participativă este un concept mai larg, este necesar ca mecanismul propus să nu constituie unica formă de punere în aplicare a principiului bugetării participative, ci, eventual, mecanismul care presupune influența decizională maximală a cetățenilor. În acest sens, se impune explicitarea principiului

bugetării participative sau, după caz, definirea noțiunii de bugetare participativă, și indicarea mecanismului propus ca mecanism obligatoriu, fără a exclude și alte forme de implicare a cetățenilor, suplimentare față de cele obligatorii legal, în construirea bugetului local. În mod ideal, bugetarea participativă ar putea implica participarea cetățenilor la definirea întregului buget aflat la dispoziția autorității locale, chiar dacă influența decizională ar fi limitată.

- referitor la mecanismul propus, în esență, legiuitorul ar trebui să opteze între un proces mai deschis și cu o funcție mai degrabă consultativă pentru autoritățile locale, și, respectiv, un proces reglementat mai strict și care lasă o marjă de apreciere mai redusă structurilor deliberative ale autorităților locale. În acest sens, va fi necesară clarificarea următoarelor aspecte:
 - condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proiectele propuse și supuse votului, dacă e cazul. Condițiile sunt relevante atât din perspectiva deschiderii mecanismului (cine poate formula propuneri care se iau în considerare), cât și a duratei de implementare și a procedurilor care trebuie parcurse în acest sens;
 - procesul decizional - modalitatea de vot și rolul structurilor de specialitate, respectiv deliberative, ale autorităților locale. În absența altor precizări, se poate înțelege că este necesară organizarea unui referendum local, ceea ce este greu de realizat în practică. Gradul de strictețe al posibilității de participare la mecanismul propus ar trebui definit și în funcție de marja de apreciere lăsată autorităților locale în ceea ce privește aprobarea și implementarea efectivă a propunerilor votate - astfel, un exercițiu pur consultativ prin care autoritatea locală „ia pulsul” comunității nu impune cu necesitate identificarea personală a votanților sau certificarea domiciliului, reședinței sau a altui criteriu în vederea exercitării votului, în timp ce astfel de cerințe sunt necesare pentru un exercițiu care creează în sarcina autorităților locale și alte obligații decât simpla luare în considerare a rezultatului procesului de vot;
 - conținutul obligației de includere a inițiativelor votate în buget - este neclar dacă proiectele incluse trebuie să fie cele votate în anul anterior, dacă trebuie respectată în mod strict ordinea de preferință rezultată din votul cetățenilor (ceea ce s-ar putea să fie imposibil din motive obiective), dacă și în ce condiții se poate renunța la anumite proiecte (idei de proiect) votate.

Președinte,

Bogdan SIMION